

פְּתַח רַבִּי אֵילָאִי וְאָמַר, (דברים יח) תָּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ. מַה בֵּין תָּם לְתָמִים? בְּאַבְרָהָם כְּתוּב, (בראשית יז) הִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי וְהָיָה תָּמִים. יַעֲקֹב כְּתוּב בּוֹ, (שם כה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם. לְמָה נִקְרָא אִישׁ תָּם? מִשּׁוּם שֶׁלֹּא נִשְׁאַר בּוֹ פְּסוּלַת כָּלָל, שֶׁהָרִי פְּרִיעָה הָיְתָה בּוֹ.

בְּכֹה נִפְרַע (פְּרִיעָה הָיְתָה בּוֹ שְׁנִפְרַע) וְנִטְהַר מֵאוֹתָהּ פְּסוּלַת? מִשּׁוּם שְׁאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁמִחָזֵק פְּסוּלַת, שְׁלֵתוֹף מְקוֹם הַפְּרִיעָה שׁוֹרָה, הוּא שׁוֹר, דְּמוּת הַשְּׂמַאל שֶׁל כְּפֹא שְׁלוֹ. וְאוֹתוֹ שׁוֹר נִקְרָא שׁוֹר תָּם, שֶׁהָרִי מְרַפֵּכַת הַכְּפֹא, רֶשֶׁם שֶׁל בְּרִית יֵשׁ בּוֹ. וְעַל זֶה שׁוֹר זֶה נִקְרָא תָּם, וַיַּעֲקֹב אֶחָזוּ בּוֹ בְּתוֹכוֹ, וּבְשׁוֹר זֶה עוֹשִׂים פְּרִיעָה, וּמַעֲבִירִים זֶהֱמַת הַפְּסוּלַת כָּלָה.

בְּמִשְׁנַת בְּצִלְאֵל כְּתוּב, (שם לו) וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל. בְּשָׂרָה כְּתוּב פְּקִידָה, וּבְרַחֵל כְּתוּב זְכִירָה. לְמָה? מִשּׁוּם שֶׁזְּכוֹר נִרְשָׁם בַּיַּעֲקֹב, שֶׁהוּא בְּרִית שְׁלֹם כְּשֶׁנִּעְשֶׂה (בְּשׁוֹלֵד) יוֹסֵף, וּבְמָה? כְּשֶׁנִּטְלָה שׁוֹר עִמּוֹ שֶׁלֹּא יִתְחַזֵּק לְצַד הָאֲחֵר, וּמִשּׁוּם זֶה נִקְרָא יוֹסֵף בְּכוֹר שׁוֹר, בְּכוֹר שֶׁל אוֹתוֹ שׁוֹר שֶׁלְקַח יַעֲקֹב (דברים לג) בְּכוֹר שׁוֹר.

וְדָאִי, וְאוֹתוֹ שׁוֹר שׁוֹר תָּם, (בראשית כה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם. רַבּוֹן וְשְׁלִיט, בְּעַל הַבַּיִת, שְׁאוֹתוֹ שׁוֹר תָּם שְׁרוּי בְּתוֹכוֹ. מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ שׁוֹר מוֹעֵד בְּצַד עַרְלָה פְּרִיעָה. וְכַמָּה מְמַנִּים עַל הַחֻקִּים יוֹצְאִים מִמֶּנּוּ עַד דְּרָגָה אַחְרֹנָה שְׁנִקְרָאת שְׁאֲיָהּ, אוֹתוֹ שְׁמִפִּיל בְּתֵי הָעוֹלָם שֶׁלֹּא דָרִים בָּהֶם אֲנָשִׁים. וְכֻלָּם יוֹצְאִים מֵאוֹתוֹ שׁוֹר מוֹעֵד. וְזֶה בְּחִבּוּר עִם חֲמוּר רַע. וּמִשּׁוּם זֶה (דברים כב) לֹא תִחְרַשׁ בְּשׁוֹר וּבַחֲמֹר יַחְדָּו, כִּדִּי לֹא לְעוֹרֵר אוֹתָם.

פְּתַח רַבִּי אֵילָאִי וְאָמַר, (דברים יח) תָּמִים תִּהְיֶה עִם יי אֱלֹהֶיךָ. מַה בֵּין תָּם לְתָמִים. בְּאַבְרָהָם כְּתוּב, (בראשית יז) הִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי וְהָיָה תָּמִים. יַעֲקֹב דְּאַשְׁתָּלִים יִתִּיר, כְּתוּב בֵּיהּ, (בראשית כה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם. אָמַאי אִקְרִי אִישׁ תָּם. בְּגִין דְּלֹא אֲשַׁתְּאֵר בֵּיהּ פְּסוּלַת כָּלָל, דְּהָא פְּרִיעָה הָוָה בֵּיהּ.

בְּכֹה אֲתַפְּרַע, (ס"א פְּרִיעָה תָּוָה בֵּיהּ דְּאֲתַפְּרַע) וְאֲתַדְפִּי מֵהָהוּא פְּסוּלַת בְּגִין דְּהָהוּא אֲתֵר דְּאַתְקִיף לְפְסוּלַת, דְּלָגוּ אֲתֵר דְּפְרִיעָה שְׁאֲרִי, אִיהוּ שׁוֹר, דְּיוֹקְנָא דְּשְׂמַאלָא דְּכְרִסְיָא דִּילִיהּ. וְהָהוּא שׁוֹר, אִקְרִי שׁוֹר תָּם. דְּהָא רְתִיכָא דְּכְרִסְיָא, רְשִׁימָא דְּבְרִית אִית בֵּיהּ. וְעַל דָּא, הָאִי שׁוֹר אִקְרִי תָּם. וַיַּעֲקֹב אֶחָיד בֵּיהּ בְּגִנוּיָהּ, וּבְהָאִי שׁוֹר עֶבֶד פְּרִיעָה, וְאַעֲבַר זֶהֱמָא דְּפְסוּלַת כָּלָא.

בְּמִתְנִיתָא דְּבְצִלְאֵל כְּתוּב, (בראשית לו) וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל. בְּשָׂרָה כְּתוּב (בראשית כא) פְּקִידָה, וּבְרַחֵל כְּתוּב זְכִירָה, אָמַאי. בְּגִין דְּזְכוֹר אֲתַרְשִׁים בַּיַּעֲקֹב, דְּאִיהוּ בְּרִית שְׁלִים, כִּד אֲתַעֲבִיד (ס"א אֲתִיְלִיד) יוֹסֵף. וּבְמָה. כִּד נִטְלָה שׁוֹר בְּהִדְיָה, דְּלֹא יִתְקִיף לְסִטְרָא אַחְרָא. וּבְגִין כֶּן, אֲתַקְרִי יוֹסֵף (דברים לג) בְּכוֹר שׁוֹר, בְּכוֹר דְּהָהוּא שׁוֹר (דף קס"ג ע"ב) דְּנִטְלָה יַעֲקֹב בְּכוֹר שׁוֹרוֹ. וְדָאִי, וְהָהוּא שׁוֹר שׁוֹר תָּם, וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם. רַבּוֹן וְשְׁלִיט, מְאָרִיָּה דְּבֵיתָא, דְּהָהוּא שׁוֹר תָּם שְׁאֲרִי בְּגִנוּיָהּ. בְּגִין דְּאִית שׁוֹר מוֹעֵד בְּסִטְרָא עַרְלָה פְּרִיעָה. וְכַמָּה גְּרַדִּינֵי נִימוּסִין נִפְקִין מִנֵּיהּ, עַד דְּרָגָא בְּתַרְיִיתָא דְּאִקְרִי שְׁאֲיָהּ. הָהוּא דְּאַפִּיל בֵּיתִין דְּעֵלְמָא, דְּלֹא דִּיִּרִין בְּהוּ בְּנֵי נֶשְׂאָא. וְכֻלְהוּ נִפְקִי מֵהָהוּא שׁוֹר מוֹעֵד. וְדָא בְּחִבּוּרָא דְּחֲמוּר בִּישָׂא. וּבְגִין כֶּן (דברים כב) לֹא תִחְרַשׁ בְּשׁוֹר וּבַחֲמֹר יַחְדָּו. בְּגִין דְּלֹא לְאַתְעָרָא לְהוּ.

וּבַהֲהוּא מְתִיבְתָא דְבְצֻלָא, וְכֵן בְּתַרִּין מְתִיבְתָא, וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, בַּעֲלָה דְהוּא תָם. וּמֵאֵן אִיהוּ א' רְזָא דְו"ו. וְכַד הוּוּ כְּלָל דְכָר וְנוֹקְבָא כַחְדָּא, כְּדִין נְטִיל כָּל אֲתוּוֹן אֲלִין אֲת"ם, וְאִיהוּ אָמ"ת. (מִיכָה ז) תַּתְּנָן אָמֶת לַיַּעֲקֹב, כְּלָל זְכָר וְנִקְבָּה כַּאֲחָד, שְׁלֵמוֹת הַכֹּל.

אֲבָרְהָם לֹא הִצְטִיחַ עַל פְּרִיעָה, וְכִשְׁנֹכְנֵס, נִכְנַס לְתָם זֶה וּלְתוֹף דְּרָגוֹתָיו, שְׁנִקְרָאוּ כַּאֲחָד יָם, וְהִינּוּ תָמִים. אַחַר כֵּן הִתְעַלָּה אֲבָרְהָם, וְנִכְנַס פְּנִימָה, וְנִקְשַׁר עִם יָמִין הָעֲלִיוֹן.

תָּמִים תְּהִיָּה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ וְדָאִי, כְּמוֹ שֶׁהוּא תָמִים, כְּלָל אֲחָד, גַּם אִתָּה תְּהִיָּה עִמּוֹ תָמִים, עִמּוֹ וְדָאִי. בְּמָה נַעֲשֶׂה בֵּין אָדָם תָּמִים, שְׂיִהְיֶה ת"ם י"ם? ת"ם - כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאָר. י"ם - כָּל אוֹתָן דְּרָגוֹת קְדוּשׁוֹת שְׁלוֹ נִקְרָאִים י"ם, וְלֹא נִפְרָדִים מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. (שְׁתִּי נִסְחָאוֹת) גַּם אִתָּה כְּמוֹ זֶה, לְהַעֲבִיר מִמֶּךָ דְּרָגוֹת נִכְרִיּוֹת, וְלְהַתְקַשֵּׁר בְּתָמִים, לְהִיּוֹת כֵּן דְּרָגוֹת קְדוּשׁוֹת, סוּד שֶׁל הַי"ם, וְדִרְגָּה קְדוּשָׁה ת"ם, כְּנֶגֶד א' סוּד שֶׁל יַעֲקֹב. בֵּין אָדָם צָרִיף לְהִיּוֹת בְּכָל יוֹם ת"ם י"ם כְּמוֹ זֶה מִמֶּשׁ.

כַּעֲת פִּרְשׁ מַה שְׁפָרַשׁ בְּלִשְׁכָּה, שְׁהִלְבְּנָה הַקְּדוּשָׁה יָפָה הִיא בְּלִבָּן, וְכָל הַגּוֹנִים נוֹצְצִים בָּהּ וּמְרַקְמִים, וְהִיא כְּאוֹתוֹ יָפִי וְלִבָּן הַשָּׁמֶשׁ מִמֶּשׁ. וּבְאוֹתוֹ הַיָּם שְׁלָה בְּתוֹף שְׁבָעִים שָׁנָה יוֹצֵא דָג אֲחָד, וּמוֹצֵא מִמֶּנָּה גִּזְּזוֹת תְּכֵלֶת, וְהִיא לּוֹקֶחֶת גִּזְּזוֹת זֶה וּמִתְקַיְנָה אוֹתוֹ, וּמִתְחַפֶּיָּה בַּחוּץ בַּגִּזְּזוֹת הַזֶּה.

לֹא שְׁגוֹן זֶה הוּא לְבוּשָׁה, שְׁהִרִי (מִשְׁלִי לֹא) שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁה. אֲבָל צְפוּי חִיצוֹנִי הוּא הַגִּזְּזוֹת הַזֶּה. כְּמוֹ זֶה הִיָּה הַמִּשְׁכָּן, שְׁכָלוֹ בְּיַפִּי מְרַקֵּם לְפָנָיו, וְאַחַר כֵּן - (בְּמִדְבָר ד) וּפָרְשׁוּ בְּגָד כָּלִיל תְּכֵלֶת. מַה

וּבַהֲהוּא מְתִיבְתָא דְבְצֻלָא, וְכֵן בְּתַרִּין מְתִיבְתָא, וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, בַּעֲלָה דְהוּא תָם. וּמֵאֵן אִיהוּ א' רְזָא דְו"ו. וְכַד הוּוּ כְּלָל דְכָר וְנוֹקְבָא כַחְדָּא, כְּדִין נְטִיל כָּל אֲתוּוֹן אֲלִין אֲת"ם, וְאִיהוּ אָמ"ת. (מִיכָה ז) תַּתְּנָן אָמֶת לַיַּעֲקֹב, כְּלָל זְכָר וְנוֹקְבָא כַחְדָּא, שְׁלֵמוֹת הַכֹּל.

אֲבָרְהָם לֹא אֲתַפְקֵד עַל פְּרִיעָה, וְכַד עָאֵל, עָאֵל לְהֵאֵי תָם, וְלָגוּ דְרָגִין דִּילִיָּה, דְּאֲקָרוּן כַּחְדָּא יָם. וְהִינּוּ תָמִים. לְבַתֵּר אֲסִתְלַק אֲבָרְהָם, וְעָאֵל לָגוּ, וְאֲתַקְשַׁר עִם יָמִינָא עֲלָאָה. תָּמִים תְּהִיָּה עִם י"י אֱלֹהֶיךָ וְדָאִי, כְּמָה דְאִיהוּ תָמִים כְּלָלָא חְדָּא, אוֹף אֲנִתְ תְּהֵא עֲמִיָּה תָמִים, עֲמִיָּה וְדָאִי. בְּמָה אֲתַעֲבִיד בֵּר נֶשׁ תָּמִים, דִּיָּהָא ת"ם יָם. תָּם כְּמָה דְאֲתַמַּר. י"ם כָּל אֵינּוֹן דְּרָגִין קְדִישִׁין דִּילִיָּה אֲקָרוּן י"ם, וְלֹא אֲתַפְרָשֵׁן מִנִּיָּה לְעוֹלָמִין. (תְּרִי נִסְחָא) אוֹף אֲנִתְ כְּגוֹוֹנָא דָּא, לְאַעֲדָאָה מִנֶּךָ דְּרָגִין נוֹכְרָאִין, וְלֹאֲתַקְשַׁרָא בְּתָמִים, לְמִיָּהוּי כֵּן דְּרָגִין קְדִישִׁין, רְזָא דִיָּם, וְדִרְגָּא קְדִישָׁא, ת"ם. לְקַבְּלָא א' רְזָא דַיַּעֲקֹב. בֵּר נֶשׁ אֲצַטְרִיף לְמִיָּהוּי בְּכָל יוֹמָא, ת"ם י"ם. כְּגוֹוֹנָא דָּא מִמֶּשׁ.

הַשְׁתָּא פִּרְיֵשׁ מָאֵן דְּפִרְיֵשׁ, בְּמִתִּיבְתָא, דְּסִיָּהֲרָא קְדִישָׁא שְׁפִירָא, אִיהוּ בְּחִוּוֹרוֹ, וְכָל גּוֹוִנִין מְנַצְצִין בָּהּ וּמְרַקְמִין, וְאִיהוּ כְּהוּא שְׁפִירוֹ וְחִוּוֹרוֹ דְּשִׁמְשָׁא מִמֶּשׁ. וּבְהוּא יָמָא דִּילָהּ, גוֹ שְׁבָעִין שָׁנִין, נִפְקָא נוֹנָא חְדָּא, וְאַפִּיק מִנִּיָּה גִזְּזוֹת תְּכֵלֶת, וְאִיהוּ נְטִילָא גִזְּזוֹת דָּא, וְתַקִּינַת לִיָּה, וְאֲתַחֲפִיָּיא לְבַר בְּהֵאֵי גִזְּזוֹן.

לֹא דְהֵאֵי גִזְּזוֹת לְבוּשָׁא דִּילָהּ, דְּהֵא (מִשְׁלִי לֹא) שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁה. אֲבָל חוֹפָאָה דְלְבַר הֵאֵי גִזְּזוֹת הוּא. כְּגוֹוֹנָא דָּא הוּא מִשְׁכָּנָא, דְּכוּלִּיָּה בְּשִׁפִּירוֹ מְרַקְמָא לָגוּ, וְלְבַתֵּר (בְּמִדְבָר ד) וּפָרְשׁוּ

בגד פליל תכלת. מאי טעמא. בגין דתחות ים דא, אית מצולות י"ם, פלל דכר ונוקבא, ואית לון עינא בישא לאסתפלא, וכד מסתפלין, זמין לעינייהו גוון תכלא, ולא יכלא עינייהו לשלטאה, ואיהי אתתקנת לגו, בכל גוונין מרקמן פדקא יאות, מתתחמן לארבע סטרין דעלמא.

בגוונא דא בר נש דלביש ציצית, אתעביד בכל יומא תמים. ת"ם, בארבע כנפים מתקנן פדקא יאות. י"ם, בההוא תכלת דנונא, דשבעין דרגין דינמא, סטרא בישא כד אסתפל בהאי בר נש לא יכיל לאבאשא ליה בעינא בישא. וכדין איהו תם י"ם, עם יי אלהיו ממש, בתקונא חדא, איהי לעילא, ואיהו לתתא.

דבתר אסתלקת איהי גו דרגין עלאין. אוף הכי בר נש, אסתלק איהו לבתר בתפלין, גו דרגין עלאין. ועל דא תמים תהיה עם יי אלהיה, עמיה ודאי. ודאי בשעתא חדא, ברגעא חדא, איהי אסתלקת לעילא, ובר נש אסתקן לתתא.

אמר רבי אילאי, כל אלין דהכא, בגוונא דא מתקנן, למהוי כל חד תמים עם יי. ועל רזא דא, במדבר הזה יתמו. אי תימרון דכד אתמר לביש אתמר, הכי הוא ודאי, דהיה לון למהוי כל חד תמים עם יי בארעא קדישא, אתר דיי שארי תמן, למהוי אפין באפין בחדא עמיה, והשתא כל חד הוי תמים במדברא דא לבר, אתר רחיק מתמן, דלא יסתפל אנפין באנפין בהדיה למהוי עם יי פדקא יאות. ושם ימותו, פמה דחמיתון דעבדין בכל יומא. זבאה חולקכון חבריאי קדישין, דזכיתון לכל האי. הגי תרי מערתי אתרנין דילכו,

הטעם? משום שפתחת ים זה יש מצולות י"ם, פלל של זכר ונקבה, ויש להם עין הרע להסתפל. וכשמסתפלים, מזדמן לעיניהם צבע תכלת, ולא יכולה עינם לשלט, והיא מתקנת לפנים בכל גוונים מרקמים פראוי, מתתחמים לארבעת צדדי העולם.

כמו זה בן אדם שלובש ציצית, נעשה בכל יום תמים. ת"ם, בארבע כנפים מתקנות פראוי. י"ם, באותו תכלת של הדג של שבעים דרגות הים, צד הרע ששמסתפל באדם זה לא יכול להזיקו בעין הרע, ואז הוא תם י"ם עם ה' אלהיו ממש בתקון אחד, הוא למעלה, והוא למטה. אחר כך מסתלקת היא לתוף דרגות עליונות. גם כך הן אדם עולה הוא אחר כך בתפלין לתוף דרגות עליונות. ועל זה תמים תהיה עם ה' אלהיה, עמו ודאי. ודאי בשעה אחת, ברגע אחד, היא מתקנת למעלה, וכן אדם מתקן למטה.

אמר רבי אילאי, כל אלו של כאן, כמו זה מתקנים להיות כל אחד תמים עם ה'. ועל סוד זה, במדבר הזה יתמו. אם תאמרו ששנאמר, לרע נאמר - כך זה בודאי, שהיה להם להיות כל אחד תמים עם ה' בארץ הקדושה, מקום שה' שרוי שם, להיות פנים בפנים כאחד עמו, וכעת כל אחד היה תמים במדבר זה לחוץ, מקום רחוק משם, שלא יסתפל פנים בפנים אתו להיות עם ה' פראוי. ושם ימותו, כמו שראיתם שעושים בכל יום.

אשרי חלקכם, חברים קדושים, שזכיתם לכל זה. שתי מערות אלה אחרות שלכם, שלא תמצאו

כָּל זֶה שָׁם, שֶׁהֵם תּוֹךְ יִשְׁיֶבֶת מִשֵּׁה יוֹשְׁבֵים מִרְחוֹק. וְעַל זֶה כָּתוּב בַּמִּשְׁנָה, (במדבר יב) עָנּוּ מְאֹד מִכָּל הָאָדָם. וְנָבִיא עֲלִיּוֹן קָבַל לְיִשְׁבֵיתוֹ מִיּוֹם שֶׁהִתְרַ לְרֵאוֹת כָּל זֶה עַד אוֹתָהּ שְׁעָה שְׁבַעַה יָמִים. וְהָרִי לֹא הָיוּ מִסְתַּכְּלִים בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּלוּם.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֵילָאי, צְדִיקִים קְדוּשִׁים, אָמַר לָכֵם דְּבָרִים שְׁשֻׁמְעָתֶם. וְדַבֵּר רֵאשׁוֹן כְּשֶׁתִּדְעוּ מְדִינַת הַמִּשְׁחָה בְּשֵׁם חֲקוּק מִפְּרֹשׁ, תִּדְעוּ (שֶׁאֵף עַל גַּב) שְׁבַצְלָאֵל הוּא רְבִיעֵי שֵׁל אֲוֵרוֹת עֲלִיוֹנִים, שְׁכַתוֹב (שְׁמוֹת לֹא) וְאִמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחֻכְמָה וּבְתַבּוּנָה וּבְדַעַת. מִי שֶׁלֹּא הִסְתַּפֵּל, רוּאָה וּנְפַקָח. מִי שֶׁלֹּא הִסְתַּפֵּל בְּאוֹתָם שְׁלֹשָׁה דְבָרִים טְמִירִים, מַה לְמַעַלָּה מַה לְמַטָּה וְכוּ', עֲתִיד הוּא לְהַפְקֵחַ בְּתוֹרָה וּלְפַקֵּחַ בֵּה עֵינָיו. עֵץ שֶׁל שְׁמוֹנֵה עֶשֶׂר, שְׁדֵרֶת הַבֵּן אָדָם, כְּשֶׁמִּתְכַּוֵּן לְפָנָי רַבּוֹנוֹ, יִזְקַף וְיַעֲמֵד לְתַחִית הַמֵּתִים. אִם לֹא כּוֹפֵף בְּמוֹדִים, נַעֲשֶׂה נְחֹשׁ, וְאִין לוֹ תְקוּמָה לְאוֹתוֹ הַזְּמַן.

מִי שֶׁנִּכְנַס לְבֵין שְׁנֵי כְרוּבִים פְּנִימָה, מִי שֶׁנִּכְנַס שְׁעוֹר שְׁנֵי פְתָחִים לְתוֹךְ בֵּית הַכְּנֶסֶת, נִדְבָק בְּרַבּוֹנוֹ, וְרַצּוֹנוֹ נַעֲשֶׂה. מִי שֶׁמַּעֲיִן בְּתַפְלָתוֹ וּמִסְתַּפֵּל בֵּה, רְחוֹק מִרַצּוֹנוֹ שְׁשׂוֹאֵל. קָרְבֵן הַתֵּינוֹק כְּשֶׁמִּקְרִיב אָדָם בְּנוֹ לְבֵית סֵפֶר אוֹ לְמִילָה, זֶה קָרְבֵן שְׁלֵם לְהַתְקַבֵּל. מִכָּאן וְלְהֵלָא, אֶהוּבִים, לְכוּ.

אֲלֵעֲזָר בְּנֵי, יָפָה אָמַרְתָּ כִּפִּי מַה שְׁלֵמְדָת. אֲבָל חֶסֶד וְשְׁלוֹם, שְׂאָף עַל גַּב שְׂרַחֵל הִיָּתָה עַקְרָה בְּאוֹתוֹ זְמַן, יַעֲקֹב חָכֵם הָיָה. וְאִלְמָלֵא לֹא יָדַע יַעֲקֹב שְׁלָאָה אֶשְׁתּוּ, לֹא קָבַר אוֹתָהּ בְּמַעֲרָה לְהַתְחַבֵּר עִמּוֹ בְּחַבּוּר אֶחָד, וְיִקְבֵר אוֹתָהּ מִחוּץ

חֲפִים הָוָה. וְאִלְמָלֵא לֹא יָדַע יַעֲקֹב, דְּלֵאָה אֲנִתְתִּיה, לֹא קָבַר לָהּ בְּמַעֲרָתָא,

דְּלֵא תִשְׁכַּחוּ כָּל דָּא תַמָּן, דְּאִינוּן גּוֹ מְתִיבְתָא דְּמִשֵּׁה, יִתְבִּי מִרְחִיק. וְעַל דָּא פְתִיב בְּמִשְׁנָה, (במדבר יב) עָנּוּ מְאֹד מִכָּל הָאָדָם. וְנָבִיא עֲלִיּוֹן קָבַל לְיִשְׁבֵיתוֹ מִיּוֹם שֶׁהִתְרַ לְרֵאוֹת כָּל זֶה עַד אוֹתָהּ שְׁעָה שְׁבַעַה יָמִים. וְהָרִי לֹא הָיוּ מִסְתַּכְּלִין בְּהָאֵי עֲלָמָא כְּלוּם.

אָמַר לוֹן רַבִּי אֵילָאי, זְכָאִין קְדִישִׁין, אִימָא לְכוּ מְלִין דְּשֻׁמְעָתוֹן. וּמְלָה קְדָמָאָה כַּד תִּנְדְּעוּן מְדִידוֹ דְּמִשְׁחָתָא, בְּשִׁמָּא גְלִיפָא מִפְּרֹשׁ, תִּנְדְּעוּן (וְאֵף עַל גַּב) דְּבַצְלָאֵל רְבִיעֵאָה אִיהוּ, דְּנִהוּרִין עֲלָאִין. דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת לֹא) וְאִמְלֵא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחֻכְמָה וּבְתַבּוּנָה וּבְדַעַת. מָאן דְּלֵא אִסְתַּפֵּל חָמִי וְאִתְפַּתַּח.

מָאן דְּלֵא אִסְתַּפֵּל, בְּאִינוּן תְּלַת מְלִין טְמִירִין, מַה לְעֵילָא, מַה לְתַתָּא וְכוּ'. זְמַין אִיהוּ לְאִתְפַּתְחָא בְּאוֹרֵיתָא, וּלְפַקֵּחָא עֵינָין בֵּה. אִילָנָא דְּתַמְנֵי סָרִי, שְׁדֵרְתוֹ דְּבֵר נֶשׁ, כַּד כְּפִיף קָמִי מְאָרִיָּה, יִזְקוּף וְיִתְקַיֵּים לְתַחִית מִתְּיָא. אִי לֹא כְפִיף בְּמוֹדִים, אִתְעַבִּיד חוּיָא, וְלִית לִיה תְקוּמָה לְהַהוּא זְמַנָּא.

מָאן דְּעָאֵל בֵּין תְּרִין פְּרוּבִים לְגוֹ. מָאן דְּעָאֵל שְׁעוֹר תְּרִין פְתָחִין, לְגוֹ בֵי כְנֶשֶׁתָא, אִתְדַבֵּק בְּמְאָרִיָּה, וְרַעוּתִיה אִתְעַבִּיד. מָאן דְּמַעֲיִין בְּצִלוּתִיה, וְאִסְתַּפֵּל בֵּה, רְחִיק מִרַעוּתִיה דְּשְׂאִיל. קָרְבָנָא דְּרַבָּנָא, כַּד קָרַב בֵּר נֶשׁ בְּרִיָּה לְבֵי סֵפֶרָא, אוֹ לְמִילָה, דָּא קָרְבָנָא שְׁלִים לְאִתְקַבֵּלָא. מִכָּאן וְלְהֵלָא רְחִימִין, זִילוּ. (חֲסֵר).

אֲלֵעֲזָר בְּרִי, שְׁפִיר קְאִמְרַת, כְּפּוּם מַה דְּאוּלִּיפַת. אֲבָל חֶסֶד וְשְׁלוֹם, דְּאָף עַל גַּב דְּרַחֵל הוּת עַקְרָא בְּהַהוּא זְיִמְנָא, יַעֲקֹב חֲפִים הָוָה. וְאִלְמָלֵא לֹא יָדַע יַעֲקֹב, דְּלֵאָה אֲנִתְתִּיה, לֹא קָבַר לָהּ בְּמַעֲרָתָא,